

Skyts var antaget af den militære Stat, om hvilken vi kunne have den Overbevisning, at den vil have det bedste Vaaben til sin Hær, som der for Tiden, kan faaes, og som raader over tilstrækkelig Sagkundskab til at bedømme og vælge det Bedste, forekom mig at være tilstrækkelig Sikkerhed for, at vi ikke toge feil i saa Henseende. Ved Siden deraf vidste vi ogsaa, at der var foretaget grundige Undersøgelser om vort eget Artilleri, hvilket end mere forgyde denne Sikkerhed. Som bekendt forekom det ikke Flertallet i dette Thing, at det kunde betrolige sig dermed, men mente at maatte have længere Tid til at undersøge Sagen, og ligesaa bekendt er det, at Regjeringen ikke mente at burde bryde med et Princip, nemlig det, at Rigsdagen skulde sluttes paa en forud bestemt Dag, og saaledes saae det ganske vist meget lidt lovende ud for Sagen, da vi sidst skiltes ad. Desmere glædeligt er det jo, at vi nu staa ved det Punkt, at vi have den bedste Udsigt til, at Sagen kan fremmes baade i Tide og paa en ønskelig Maade; thi den Omstændighed, at Udvalget i sin Helhed har anbefalet Sagens Fremme, maa give os Haab om, at vi kunne anse det for sikkert, at vi snart faae det Vaaben, som vel maa siges at være ikke blot en HensigtsmæssighedsSag, men en BølsødsSag for vor Hær. Man kan til dette Haab endnu kun sige det Onske, at ingen uheldige Omstændigheder senere skulle træde i Veien for, at Hæren kan komme i Besiddelse af dette Vaaben, inden de fredelige Forhold i vor Verdensdel i Almindelighed og i vort Fædreland i særdeleshed blive forstyrrede. — Ved Siden af denne Bemærkning af mere almindelig Natur kan jeg ikke undlade at fremkomme med en af en mere særlig, og, som jeg indrømmer, af ganske underordnet Natur. Dengang vi i sin Tid behandlede Forslaget om Anskaffelse af de nye Skydevaaben, hoorned vort Fødsfolk og vort Rytteri senere er bleven forsynet, viste Krigsministeren Rigsdagens Medlemmer den Opmærksomhed, at der blev givet dem Leilighed baade til at se Prøver deraf, at faae en sagkyndig Forklaring derover og at overvære en Prøvefydning dermed. Nu veed jeg ganske vist ikke, hvorvidt Onsket om, at noget Egnende maatte ske i dette Tilfælde, deles af en større Flerhed af Medlemmerne i denne Sal, eller det er Noget, der særlig ligger mig som gammel Artillerist paa Sinde; selvfølgelig veed jeg ikke, om der kan være praktiske eller andre Vanskeligheder tilstede fra Regjeringens eller Artilleriets Side med Hensyn til Opfyldelsen af et saadant Onske; men da jeg som sagt selv nærer det, og veed, at det ogsaa vilde være Andre hjært, om noget Saadant kunde finde Sted, har jeg ikke kunnet undlade at udtale dette Onske og at henstille til den høitærede Krigsminister, om han kan tage noget Hensyn dertil.

Krigsministeren (Gaffner): Den ærede Rigsdagsmand, som nu satte sig, udtalte, at det var et Spørgsmaal af mere underordnet Betydning, hoorned han tilsidt fremkom. Jeg skal tillade mig at oplyse den ærede Rigsdagsmand og det høie Thing om, at den Tanke at fremvise dette Skyts for Rigsdagen har været tilstede hos mig allerede paa et meget tidligere Stadium. Da jeg i forrige Samling stillede Forlangende om en Bevilling til nyt Feltstyts, og jeg fik Indtrykket af, at man paa det Tidspunkt kun meget nødig vilde gaa ind derpaa, laa den Tanke jo nær, at det maatte, naar jeg opfordrede Rigsdagen til at overvære en Prøvefydning, kunde frembringe en gunstig Virkning og stemme Rigsdagen bedre for Sagen, end Tilfældet den Gang var. Da jeg for anden Gang fremkom for det høie Thing med Begiering om Bevilling til nyt Feltstyts, havde det ogsaa været naturligt, at jeg havde sendt en Indbydelse til Thinget til at overvære en saadan Prøvefydning og til at tage selve Skyttet i Diesyn, naar jeg havde været i Stand dertil; men der stillede sig to Vanskeligheder i Veien derfor. Den første Vanskelighed tror jeg har mindre Betydning nu, efterat der er afsluttet en foreløbig Kontrakt med Krupp, men den havde ganske vist sin Betydning under forrige Rigsdagsamling. Man havde nemlig gjort det til en Betingelse, at selve Skytsets Konstruktion, og navnlig Baglademetanismen, skulde være en Hemmelighed; den maatte ikke bringes for Offentligheden. Den anden Hindring, der stillede sig i Veien afvigte Foraar, og som er tilstede endnu den Dag idag, er den, at vi ikke have det tilstrækkelige Antal Projektiler til at kunne gjøre en Prøvefydning med. De Granater, vi have, ere saa i Antal, og det er Granater, der have været brugte een Gang, de saakaldte omboltede Granater, og Resultatet vilde saaledes være mindre sikkert. Det vilde, synes det mig, være uheldigt for Rigsdagen, at der blev givet den en Forestilling, som man maatte have en grundet Tvivl om, vilde give de Resultater, man med Sikkerhed kunde paaregne, naar man havde nye Projektiler, og havde dem i tilstrækkeligt Antal. Forsaavidt der imidlertid skulde være et Onske tilstede her i Thinget — et Onske, som jeg i saa Fald antager vil blive delt af det andet Thing — om at faae Skyttet fremskillet, skal jeg drage Omhu for, at Saadant kan ske, idet jeg antager, at den første Betænkelse, jeg maatte have ved en saadan Forevisning, nu ved den afsluttede Kontrakt kan anses for at være bortfalden.

H. Jensen (Aarhus Amts 3die Valgtreds): Den næstforegaaende ærede Taler sagde, at han i denne Sag havde fuld Tillid til vore Sagkyndige, og jeg kan fuldkommen slutte mig til hans Udtalelse i den Henseende. Ogsaa mig forekommer den nærværende Sag at være af en saadan væ-